

**HET VOORKOMEN VAN VUURSTEEN IN
ONZE LIMBURGSE KRIJTKALKEN**

door

D. G. Montagne

Maastricht

Het veelvuldig voorkomen van „vuursteen” in de Krijt-kalken van ons gebied is onderwerp geweest van talloze publicaties en mededelingen. Vrijwel steeds betrof het dan meningen en theoriën omtrent de genese van deze opvallende vormen. De meningen omtrent deze genese liepen daarbij vaak sterk uiteen.

Veldonderzoek toonde aan, dat deze vuursteen (of „silex”) naar vorm en kleur onderscheiden kan worden. Het voorkomen varieert van losse, min of meer onregelmatig gevormde knollen tot regelmatig begrensde platen of „banken”. In hoeverre aan het voorkomen van dergelijke vuursteen een stratigrafische betekenis gehecht kan worden, is nog maar zelden als vraagpunt aan de orde gesteld.

De heer Robert Garcet, bedrijfsleider van een aantal vuursteen-ontginningen in de omgeving van Eben Emael (België), heeft dit probleem reeds meer dan 30 jaar bestudeerd. Uit de door hem in deze jaren verzamelde feiten meent hij te kunnen concluderen dat:

- de vuursteen steeds duidelijk laagsgewijs gerangschikt in de kalken voorkomt, hetzij als losse elementen, hetzij als min of meer duidelijke lagen of „banken”. Deze laagsgewijze rangschikking is concordant (samenvallend) met de gelaagdheid van het gesteente.
- iedere vuursteen-„laag” als het ware zijn eigen kenmerken bezit, die over vrij grote afstanden min of meer constant blijven en een herkennen van de laag mogelijk maken. Deze opvattingen betekenen dat het in ons gebied mogelijk zou zijn om, op basis van de in een kalkpakket voorkomende vuursteenlagen, tot een betrekkelijk nauwkeurige stratigrafische inpassing te komen van vele vondsten van fossielen e.a.

Een inleidend en oriënterend artikel van de heer Garcet over de door hem ontworpen „Echelle de Silex” zal in de nabije toekomst in de „Publicaties van het Natuurhistorisch Genootschap” verschijnen.

**ENKELE OPMERKINGEN OVER DE
NATUURLIJKE LUCHTCIRCULATIE IN
ONDERGRONDSE KALKSTEENGROEVEN
IN ZUID LIMBURG**

door

L. van der Waals

Heerlen

In Publicaties van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, reeks XVII, 1967 p. 5-16 schrijft dr. A. van Wijngaarden over de natuurlijke luchtcirculatie in ondergrondse kalksteengroeven in Zuid-Limburg.

De volgende aanvullende opmerkingen zouden gemaakt kunnen worden:

een aantal gegevens staan ons ter beschikking die aantonen dat naast de luchtcirculatie in de gangen ook nog een belangrijke luchtcirculatie door het zeer poreuze gesteente aanwezig is.

Gegeven 1

Tijdens de Duitse bezetting werden, in een van de gangenstelsels, de wanden gecementeerd om er — volgens de lopende geruchten — een ondergrondse fabriek te vestigen.

Het gehele klimaat in de gangen werd toen zo slecht dat het noodzakelijk werd een aantal verticale schachtjes aan te leggen om de circulatie te bevorderen en het klimaat te verbeteren.

Gegeven 2

Door modernisering van het ondergrondse transport gebruikt men geen paardentraction meer maar auto's. De werkpunten waar nog blokken gezaagd worden liggen tendele zeer ver van de ingangen verwijderd. De uitlaatgassen zijn vrij spoedig niet meer waar te nemen en zelfs op de ver van de ingang verwijderde punten is na enkele uren niets meer te ruiken. Van ritten die 's morgens gemaakt waren was 's middags niets meer te bespeuren. Dit was een waarneming die vele malen herhaald werd. De waarnemingen werden gedaan op een rechtlijnige afstand van ± 1100 m van de ingang, d.w.z. op enkele honderden meters groter afstand indien gemeten wordt langs de bochtige gangen in de Sibbergroeve.